U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci navrhovatele: **STRABAG a. s.** (dříve Dálniční stavby Praha, a. s.), se sídlem Na Bělidle 21, Praha 5, zastoupený Ing. Radkem Lančíkem, daňovým poradcem se sídlem Divadelní 4, Brno, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 11. 2015, č. j. 37008/15/5300-21444-711681, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 10 Af 76/2015, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

takto:

I. Městský soud v Praze **j e p o v i n e n** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 10 Af 76/2015, vydat rozhodnutí ve věci samé nejpozději ve lhůtě do **28. 2. 2018**.

II. Žalobci **s e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení ve výši 300 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám Ing. Radka Lančíka, daňového poradce se sídlem Divadelní 4, Brno.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Z předloženého spisu Městského soudu v Praze Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce (navrhovatel) podal žalobu proti rozhodnutí žalovaného dne 21. 12. 2015. Tímto rozhodnutím žalovaný změnil výrok rozhodnutí Specializovaného finančního úřadu ze dne 23. 3. 2015, č. j. 59073/15/400-50711-109964, tak, že částku předepsaného úroku snížil z 2 570 623 Kč na 2 327 991 Kč. Ve zbytku ponechal výrok prvostupňového rozhodnutí (platební výměr na úrok z prodlení) beze změny.

[2] Přípisem ze dne 18. 1. 2016 městský soud navrhovatele vyzval k předložení plné moci pro zástupce, který podal žalobu. Dne 29. 1. 2016 navrhovatel požadovanou plnou moc předložil. Dne 9. 2. 2016 soud zaslal navrhovateli poučení o složení senátu a o možnosti namítat podjatost soudců, výzvu k vyjádření případného požadavku, aby ve věci bylo nařízeno jednání, a usnesení s výzvou k úhradě soudního poplatku. Dne 23. 2. 2016 navrhovatel soudní poplatek uhradil. Dne 18. 3. 2016 předložil žalovaný správní spisy a 21. 3. 2016 zaslal vyjádření k žalobě. To městský soud navrhovateli zaslal dne 11. 4. 2016.

[3] V této souvislosti soud poznamenává, že s účinností od 1. 10. 2017 došlo k zániku společnosti Dálniční stavby, a. s. fúzí sloučením se společností STRABAG, a. s., IČ 608 38 744, se sídlem Na Bělidle 21, Praha 5, na kterou přešly veškerá práva a povinnosti, závazky a pohledávky ze smluvních vztahů původního žalobce. S účinností od tohoto data tedy do pozice žalobce (a tedy i navrhovatele v nynější věci) vstoupila tato nástupnická společnost.

[4] Dne 3. 12. 2017 Nejvyšší správní soud obdržel návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, v němž navrhovatel žádá o určení lhůty pro rozhodnutí o žalobě.

[5] I přes zákonem stanovenou povinnost předložit vyjádření k podanému návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu (§ 174a odst. 3 zákona o soudech a soudcích) se městský soud k dotčenému návrhu nijak nevyjádřil.

[6] Návrh je důvodný.

[7] Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „[m]*á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení* [...].“ Jak již zdejší soud několikráte ve své judikatuře konstatoval, průtahy v řízení znamenají, že v soudním procesu dochází k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu či dokonce ke vzniku excesivního stavu, kdy dochází k nečinnosti soudu. Nejvyšší správní soud se při posuzování oprávněnosti návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu zabývá otázkou, zda v řízení dochází k průtahům, a to zejména s ohledem na kritéria stanovená v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, jimiž jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu.

[8] Prvním kritériem zmíněným v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích je složitost věci. K ní lze konstatovat, že nejde o věc, která svou složitostí nepřekračuje běžnou úroveň složitosti věcí řešených ve správním soudnictví, a to zejména s ohledem na povahu přezkoumávaného rozhodnutí, rozsah uplatněných žalobních námitek, počet účastníků řízení. Městskému soudu je v žalobě předložena k řešení *de facto* jen jedna právní otázka.

[9] Význam předmětu řízení pro navrhovatele je značný, neboť v dané věci jde o předepsané úroky ve výši přes 2 500 000 Kč. Oba účastníci pak v dosavadním průběhu řízení postupovali bez jakýchkoli obstrukcí či zbytečných průtahů a promptně vždy reagovali na výzvy soudu.

[10] Co se týče postupu samotného městského soudu, lze konstatovat, že soud se nedopustil zásadních průtahů ve vztahu k úkonům, které je nutno učinit, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno nařídit jednání, resp. vydat rozhodnutí. Jinými slovy, městský soud v přiměřené době po obdržení žaloby dovedl řízení do stavu, kdy by bylo možno rozhodnout.

[11] Podle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém k němu došly. V případech, kdy řízení netrvá nepřiměřenou dobu, akcentuje zdejší soud nutnost respektovat pravidlo dle § 56 odst. 1 s. ř. s., nejde-li o případy uvedené v § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. (navrhovatelova věc do této skupiny přednostně projednávaných návrhů nespadá), a to již z toho důvodu, že např. samotné hledisko složitosti věci, jakož ani hledisko její důležitosti nemůže být bez dalšího rozhodujícím pro dřívější či pozdější projednání případu.

[12] Nejvyšší správní soud opakovaně podotýká, že stav řízení, kdy soud již vykonal veškeré úkony nutné k tomu, aby mohl rozhodnout, nicméně v dané věci, která nemá přednostní režim, stále nerozhodl, jelikož rozhoduje věci, které napadly dříve, není *sensu stricto* známkou průtahu v řízení. Podstatné zde však je, aby řízení nebylo v tomto stavu udržováno po nepřiměřenou dobu. Soudní řád správní respektuje objektivní realitu v českém soudnictví, kdy rozhodující soudci či senáty mají v jednom okamžiku vícero běžících řízení, některá z nich již připravená k rozhodnutí a postupně v nich vydávají

rozhodnutí, přičemž ostatní věci na rozhodnutí „čekají“. To samo o sobě neodporuje požadavku spravedlivého procesu, který obecně nepředvídá vydání rozhodnutí ihned, jak je to možné, ale pouze brání tomu, aby doba řízení nebyla nepřiměřeně dlouhá.

[13] Při posuzování průtahů v řízení se Nejvyšší správní soud řídí názorem vyjádřeným Ústavním soudem: „*je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví, zakotvené v Listině a Úmluvě, byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94).

[14] Pro posouzení předloženého návrhu v nyní projednávané věci vzal Nejvyšší správní soud za rozhodující, že žaloba byla podána již 21. 12. 2015, tedy před dvěma lety; přitom z obsahu spisu městského soudu nevyplývá, že by věc navrhovatele byla rozhodnuta v nejbližší době. S ohledem na dosavadní postup městského soudu a význam předmětu řízení pro navrhovatele, jakož i s přihlédnutím ke konstantní judikatuře, nemohl soud, než dospět k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, neboť dobu, po kterou se navrhovateli dosud nedostalo rozhodnutí, již nelze z hlediska čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod ospravedlnit, a považovat ještě za přiměřenou.

[15] Navrhovatel ve svém návrhu požaduje provedení procesního úkonu „rozhodnutí o žalobě“. Nejvyšší správní soud ze soudního spisu ověřil, že navrhovatel ani žalovaný netrvají na nařízení jednání ve věci (na výzvu dle § 51 s. ř. s. nereagovali). S ohledem na vše shora uvedené proto Nejvyšší správní soud určil městskému soudu lhůtu k vydání rozhodnutí ve věci samé do konce února 2018.

[16] Závěrem soud podotýká, že si stejně jako Ústavní soud (srov. též např. nález ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07) si plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť ani samotným vyhověním návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před městským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, by nedošlo k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů. Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před městským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše zmíněný nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. nálezu) zmínit, že: „*takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.*“ Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

[17] V souladu s § 174a odst. 8, větou poslední, zákona o soudech a soudcích, má úspěšný navrhovatel právo na náhradu nákladů řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, které v takovém případě hradí stát.

[18] Dle § 174a odst. 5 věty druhé, zákona o soudech a soudcích se pro řízení o návrhu na určení lhůty používají přiměřeně ustanovení části první a části třetí zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), nestanoví-li zákon o soudech a soudcích jinak. V otázkách nákladů řízení o návrhu na určení lhůty neupravených v zákoně o soudech a soudcích se tedy použije o. s. ř.

[19] Dle § 137 odst. 2 o. s. ř. odměna za zastupování patří k nákladům řízení, jen je-li zástupcem advokát nebo notář v rozsahu svého oprávnění stanoveného zvláštními

právními předpisy anebo patentový zástupce v rozsahu oprávnění stanoveného zvláštními právními předpisy. Navrhovatel byl v řízení zastoupen daňovým poradcem, v takovém případě přizná soud náhradu hotových výdajů v paušální výši určené zvláštním právním předpisem (§ 151 odst. 3 o. s. ř.) Tím je vyhláška č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Nejvyšší správní soud přiznal zástupci navrhovatele náhradu nákladů ve výši 300 Kč (§13 odst. 3 advokátního tarifu), a to za 1 úkon (písemné podání ve věci samé). Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám navrhovatelova zástupce Ing. Radka Lančíka, daňového poradce se sídlem Divadelní 4, Brno.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2017

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu